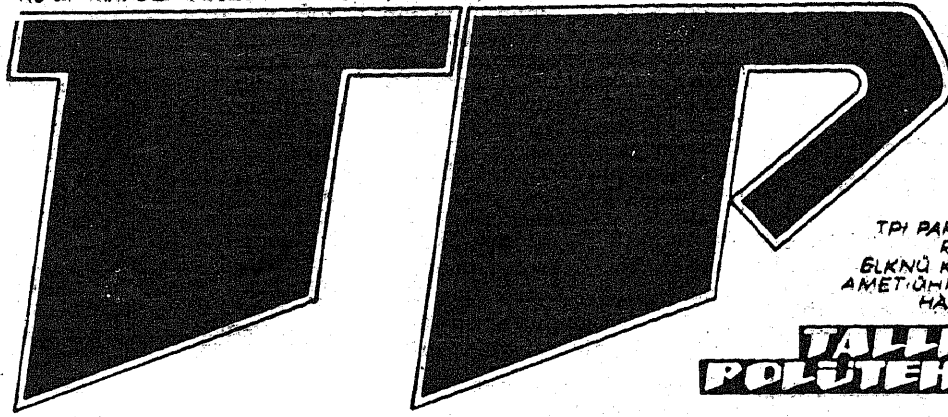

EDUKAT UUT AASTAT JA ALGAVAT EKSAMI- SESSIOONI!

KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

1973

Nr. 1 (695)

Neljapäeval, 4 jaanuaril 1972

XXV AASTAKÄIK

ENE KASEORG

Õnn ei tule jooksujalul
sinu tuppa
uneudus silmil
linade vahus kui lamad
õnn ei tuku lambivarjul
kuni silmad avad
ega uita tühjas toas

Õnnel omad tavad

ei ta oota
end ei näita
tal pole kuskil pesapaika
lendab ringi aia kohal
üle linna mere kohal
lähedalt ja kaugelt

tervitusi saadab
kui sul aval süda
elusäde silmis
õnn ei lähe mööda
sinu tuppa tuleb
kui on aken avat.

AASTAVAHEATUS...

taamal kalitab Paks Margareete

kuskilt kannab
kõlm
ninna
piparkoosi-
lõhna

seisatan tänaval
sagivad lapsed ja täiskasvanud

hajameelne mees kaotab igal teisel
sammul ühe ja sama kuuseoksa
Oma mahukast sülemist kummardu-
des kannatlikult seda üles võtma

hakkab langetama
laiska valget lund

igäs helbes on
rahu

LEHEKÜLJE KUJUNDAS

Toomas Kivi.

Juubeliaktus meie instituudis

Täiassaal meie instituudi õppejõude, teenistujaid ja üliõpilasi oli kogunenud 29. detsembril aulasse aktus-kontserdile tähistamaks NSV Liidu moodustamise 50. aastapäeva.

Aktuse avas parteikomitee sekretär B. Hiire.

EKP Keskkomitee, Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu autasu — seinaplaadi — andis instituudi rektorile prof. A. Aarnale üle ENSV Ministrite Nõukogu esimehe esimene asetäitja sm. A. Green. Oma kõnes nentis sm. A. Green, et majanduslike ja teiste sotsiaal-poliitiliste saavutuste kõrval, mida meie riik on saavutanud, on tähtis koht ka hariduse edusammudel. Raske on üle hinnata kõrgema hariduse osa tänapäeva tehnilise progressi tingimustes.

Prof. A. Aarna ütles, et partei ja valitsuse pidevale tähelepanule püüab instituut omalt poolt vastata inseneride ja ökonomistide veelgi parema ettevalmistamisega. Prof. A. Aarna rõhutas, et oma saavutuste eest on TPI palju võlgu teiste liiduvabariikide kõrgematele õppeasutustele ja teaduslikele instituutidele. Viimase 10 aasta jooksul on õppejõudude ja üliõpilaste arv TPI-s kasvanud kolmekordseks. Tänavu lõpetas instituudi 1012 noort spetsialisti. On lõpetatud instituudi hoonete esimese järgu ehitamine. TPI sai elektronarvuti «Minsk-32». Paranenud on üliõpilaste olmetingimused. Edukalt teevad üliõpilased kaasa UTÜ vabariiklikel ja üleliidulistel konkurssidel. «TPI pole oma saavutustega sugugi jõudnud «laeni», ütles prof. A. Aarna, «kuid kindluse tunnet edaspidiste ülesannete lahendamiseks annab teadmised, et kuulume vennalike kõrgemate koolide perre.»

ENSV kõrgema ja keskerihariduse ministri esimene asetäitja sm. H. Peremees andis üle vimpeli üleliidulisel üliõpilaste töö, heaolu ja puhkuse organiseerimise konkursil saadud II koha eest.

Komsomolikomitee sekretär R. Erme ütles, et üliõpilased on täitnud sotsialistlikud kohustused. Mullu kevadel 12. korda organiseeriti RSN — Rahvaste Sõpruse Nädal; tugevnenud on sidemed teiste kõrgemate koolidega; ligi 1000 instituudi üliõpilast töötas suvel EÜE-s; instituudi hoonete heakorrastamisel on tehtud üle 40 tuhande töötundi.

Ametiühingukomitee esimees L. Hansalu tegi teatavaks teaduskondadevahelise sotsialistliku võistluse võitja. Selleks osutus keemiateaduskond (dekaan V. Mikkal).

UTÜ Nõukogu esimees M. Loitve andis üle medalid TPI üliõpilastele, kes hästi esinesid üleliidulisel tehnilise alasel üliõpilaste teaduslike tööde konkursil.

Tänukirja teksti instituudile avaldatud tunnustuse eest EKP Keskkomiteele, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile, ENSV Ministrite Nõukogule ja ENSV Ametiühingute Nõukogule luges ette prorektor G. Oserov. Tekst kiideti heaks.

Pärast aktust avati instituudi peasissekäigu juures seinal tahvel märkimaks instituudi hoonete esimese järgu ehitamise lõpetamist.

Järgnes kontsert, mille sisustasid instituudi etlejad ja taidluskollektiivid — akadeemiline naiskoor, akadeemiline meeskoor, kammerkoor ja rahvantsuansambel «Kuljus».

PEREHEITMINE

26. detsembril said instituudi aulasse diplomid 81 majandusteaduskonna üliõpilast. Esimakordselt teaduskonna ajaloos saadeti teele lõpetajaid, kelle üliõpilaspõlv TPI-s oli kestnud viis ja pool aastat. Lisaaja jooksul saadi edaspidises töös vajalikke teadmisi majandusmatemaatika alal.

Aktuse avasõnad ütles TPI rektor prof. A. Aarna. Lõpetajaid tervitasid teaduskonna dekaan dots. J. Toomaspoeg, Tallinna Majandusmatemaatika Instituudi direktor I. Jõerüüt,

Käes on järjekordne eksamissessioon. Eksamil selgub tudengi võimekus antud õppeainega rinda pista, tulevad ilmsiks iseseisva töö resultaadid, oskus planeerida oma õppetööd.

Väga tähtis üliõpilase jaoks on kollektiiv, milles ta viibib. Tundes seltsimeeste toetust, suudab tudeng ka kõige keerulisemad ja kaelamurdvamad probleemid edukalt lahendada. Kollektiivsustunne ja sõprade toetus on vajalikud alati, kuid eriti eksamissessioonil kui ühel kõige pingelisemal ajal üliõpi-

tootmiskoondise «Flora» direktori asetäitja R. Leemet, TPI komsomolikomitee sekretär R. Erme.

Traditsiooni kohaselt said viimast korda õiguse seista instituudi lipu valves lõpetajad. Seejärel asuti diplomite kätteandmisele. Esimesena sai diplomi kiitusega lõpetanud Katrin Nitim. Tema diplomitöö «Eesti NSV toiduainetetööstuse perspektiivne planeerimine matemaatilise statistika meetodil» oli esimene täielikult majandusmatemaatilistel meetoditel põhinev töö.

kõik õppimiseks vajalikud vahendid.

* Hoolitseda vaba aja otstarbekohase jaotuse eest.

* Ei tuleks lõpetada õppimist, kui materjal ainult vaevalt ära õpitud, vaid tuleks töötada edasi, kuni kõik on täielikult selgeks saanud.

* Katsuda lahti saada mõttest, et õpitakse õppejõu jaoks.

* Enne kui minna uue aine juurde, tuleks kiiresti korrata eelneva sisu.

* Õppida reeglid, definitsioone ja üldised printsiibid enne

Õppimise juur on mõru, aga vilil..?

lase jaoks. Oleme kogenud, et kasulik on eksamiteks valmistada kollektiivselt.

Edu aluseks on ikka pidev loengutel, praktikumides ning harjutustundides käimine. Loengutel antakse konkreetse aine teoreetilised alused, õpetatakse nägema ja leidma probleeme, mis on seotud loetava distsipliiniga. Praktikumides ja harjutustundides tuleb juba praktiliselt asuda nende probleemide lahendamisele. Iga puudunud loeng või praktiline õppus on lüüasa, mida on raske hiljem likvideerida. Oleme seda kogenud omal nahal.

Kollektiivi kasvatamiseks ja põhjuseta puudumiste likvideerimises saavad suurt tööd teha komsomoli allorganisatsioon ja ametiühing. Meie rühma (MP-11) komsomolikoosolekute teemaderingis on peale üldiste huvitavate probleemide kohta leidnud ka konkreetseid grupisisesed küsimused. Eksamite edukat sooritamist oleme arutanud mitmel korral. Semestri alguses, kui polnud veel välja kujunenud ühtset kollektiivi, olid sõnavõtted napsionalised ja arad. Eriti suuri teeneid kollektiivi moodustamisel on rühma kolmikul: Andres Kallasveel, Kaja Kaskneemel ja Tõnu Raagil. Suureks abiks on samuti vestlused rühma juhendaja van. õp. A. Ajaotsaga, kes on selgitanud õppetöö korraldust kõrgemas koolis, andnud näpunäiteid konkreetsete jooksva õppetöö käigus ette tulevate probleemide lahendamisele ning tutvustanud eriala.

Palju kasu oli kohtumisest mehaanikateaduskonna dekaani sm. H. Kuldmaga, kes selgitas eksamissessiooniga seotud küsimusi.

Teiseks eeltingimuseks, mis annab võimaluse eksamissessioonile julgelt näkku vaadata, on pidev süstemaatiline iseseisv töö. Ei piisa materjalist arusaamiseks loengul viibimisest ja konspeteerimisest, vaid tuleb ka kirjapandu mõtestada. Hiljem kodus võib konspeteeritult korrata.

Meie rühma kogemused on näidanud, et tagajärjekaks õppimiseks on vaja analüüsida oma õppeprotsessi. Pakuksime eduka õppimise reeglid, mis eriti kuluvad marjaks ära eksamissessioonil.

* Tuleks hoolitseda selle eest, et õppimise välised tingimused nagu valgustus, temperatuur, laud, tool jne. oleksid õppimiseks soodsad.

Oli september, kui TPI akadeemiline naiskoor sellesama häälekandja kaudu (vt «Tallinna Polütehnik» nr. 25, 8. sept. 1972) tutvustas põgusalt nii möödunud 21 laulu aasta meeldejävvamaid sündmusi kui ka eeloleva tööaasta kavatsusi.

Uue aasta algul teeme väikesel tagasivaate, et meenutada, mida on kirjutada naiskoori kroonikasse möödunud laulu aasta esimesest poolest, mida ajaliselt oli 4 kuud kahe lauluharjutusega nädalas.

September

Häält tulevad proovima uued lauljad, kes on igal aastal väga oodatud. Seekord on tulnud 20, kes 24. detsembril koori pidulikult 21. aastapäeva tähistamise õhtul töötasid täie tõsidusega

lulapid, metsatukad, tee ääres hekkiv järve. Siinsamas looduse keskel loeme teedärselt tahvlit Puškini luulet. Meeldejävvad on Puškini majamuuseum, Anna Rodionovna maja, pärnade ja kuuskedeallee, Trigorskoje, Onegini pink, Puškini mäed, Svjatogorski klooster-muuseum. Viimase juures asub suure kirjaniku haud.

Huvipakkuvat leidus palju, ainult küllalt raske oli ligipääsmisega, sest ekskursioonide rühmi oli liialt palju. See kipus muuseumiruumides segama.

Koduteel, mõnikümmed kilomeerit Võrust juhtus õnnetus, mis, olgu kohe öeldud, lõppes õnnelikult.

Bussi parempoolsed rattad jäid teeväärul pehmesse liiva

TAGASIVAATE LAULUKUUDELE

osa võtta kõigist lauluharjutustest, et kevadel pärast koori iseseisvat kontserti «Estonia» kontserdisaalis kandidaadisusest koori liikmeks saada. Seniks aga kinnitati igale uuele lauljale nn. «lauluema», kelle ülesandeks hoolt kanda selle eest, et tema «laululaps» tuleproovi läbi teeks ja kevadel koori liikmeks saaks. Opitakse põhiliselt rahvaste laule.

Oktoober

Kuldne sügis. Kolletavad lehed. Ilus on looduses. Asjavalitu koori juhatus organiseerib sõitu Mihhailovskojesse, Puškini noorusmaale. Luuletaja Lemmikaastaajal. Sellest sõidust olime mitu aastat unistanud. Nüüd siis 14.—15. oktoobril reis õnnetus. Nihkus aga kevade peale esialgu sügiseks planeeritud kontsertmatk Kesk-Aasiasse.

Mihhailovskokoje-sõidust kui ühest meeldejävvamast veidi pikemalt. Tartus esimene peatus. Seal edasi Setumaale, kus käisime Petseri kloostri kaemas ja õhtupoolikul võtsime ette linnaekskursiooni Pihkvas. Suurt huvi pakkusid arhitektuurimälestised XII—XVIII sajandist: tornid, vana-vene kirikud, kloostrid.

Teisel päeval jõuti Mihhailovskojesse. Päike tõi veelgi paremini esile sügisvärvid. Pildiku kõitsid ilusad maastikupildid. Siin-seal kõrgendikud, põl-

kinni. Edasi sõita polnud võimalik. Peatatakse möödasõitjaid — ühelgi pole trossi kaasas meie väljatõmbamiseks. Süüdatakse lõke. Väikesest hakatusest saab suur, mis annab valgust ja soojust, meeldivat suitsulõhna ning saadab kõrgusse sädemetevihke. Sellest saab sõidu kõige romantilisem osa. Keset metsamistakat keskööl leegitsev lõke, mille kumas laulame läbi kogu oma «kullafondi». Lõpuks, tükk aega pärast südaööd saavad teelistele päästjateks Võru spordimehed. Lõpp hea, kõik hea!

November, detsember

Koos TPI akadeemilise meeskoriga õpime V. Tormise kantaati «Kodumaal on sünnipäev» tähistamaks meie maa juubelit. 29. det. kontserdil TPI aulal võis peale kantaadi kuulda veel teisigi laule, mis viimasel ajal selgeks õpitud.

Kohe jaanuarist alustame uue kava õppimist traditsiooniliseks aastapäevakontserdiks «Estonia» kontserdisaalis aprillikuus. Pärast seda on planeeritud kontsertmatk Moskvasse ja Kesk-Aasiasse (Dušanbe, Samarkand, Hiiva, Buhhaara, Taškent).

Jaanuaris võtame vastu uusi lauluhuvilisi! Kes sügisel hiljaks jäi, võib tulla julgelt häält proovima TPI aulasse esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 18.30.

EHA POOMANN

MIKS MÕNED ÜLIÕPILASED PÕHJUSTAVAD LIKLUSÕNNETUSI?

Igale jalakäijale on selge, et sõidutee kuulub sõidukitele, kuid ometi eksitakse sageli selle reegli vastu. Osa inimesi hoolimatusest või mõttetust uljust.

Jalakäijatel on lubatud käia ainult kõnniteel, hoidudes paremale poole; kohtades, kus kõnniteed puuduvad — vasakul teepool. Raske on uskuda, et üliõpilased ei tea seda liikluseeskirjade nõuet, kuid ometi esineb fakte, kus liikluseeskirjades ignoreerimine toob kaasa raskeid liiklusõnnetusi.

Käesoleva aasta sügisel toimus Paide rajoonis raske liiklusõnnetus ehitusteaduskonna üliõpilaste M. Valenbaki ja O. Vorontsova. Nimetatud üliõpilased, olles 9. sept. 1972. a. kell 0.30 paiku teel pealt sõidukite, liikusid liikluseeskirjade vastaselt maanteel asfaltkatte parempoolsel serval, luues seega ohu ja takistuse liiklusele.

Neile tagantpoolt ilma esituledega järgnevat «Jawa 350», millel viibis liikluseeskirjade vastaselt kolm sõitjat, üks neist energeetikateaduskonna üliõpilane Ü. Sokman, sõitis jalakäijatele peale.

Avarii tagajärjel sai üliõpilane

ne M. Valenbak üllaskeid, O. Vorontsova raskeid ja Ü. Sokman kergeid vigastusi. Mootorratta juht oli joobeseisundis. Ebakaine olekus liikleja on potentsiaalne kurjategija. Liiklusõnnetuste analüüs näitab, et 25% jalakäijatest juhtunud liiklusõnnetustest on põhjustatud alkohol. Esineb ikka veel juhtumeid, et autoinspeksiioonist saabub instituuti teade selle kohta, et mõni üliõpilane on astunud kõnniteelt ootamatult sõiduteele mitte selleks ettenähtud kohas, seades niiviisi ohtu oma tervise ja elu.

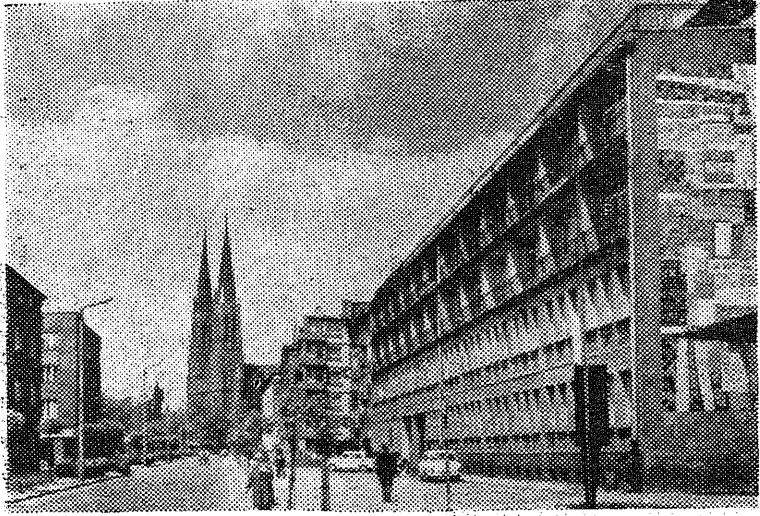
Liikluseeskirjade rikkumine jalakäijate poolt on lugupidamatuse väljendus autojuhtide ja nende töö vastu. Ootamatult sõiduteele ilmuv või autode vahel jooksev jalakäija paneb sõiduki juhid närveerima ja häirib nende tööd ning seega kogu liikluse kulgu. On juhtumeid, kus otsasõidu vältimiseks on tekkinud kokkupõrkeid vastassuunas sõitjatega, et säästa ühe distsiplineerimatu jalakäija elu.

Liikluseegleid tuleb täita. Õleneb ju sellest inimeste elu ja tervis.

R. LEVET

REIN KALDA
MP-11

INIMENE JA INIMENE

2000 km
mööda Poolamaad

Möödunud oktoobripühade künnisel olid «Kuljuse» rahval kibekireid ettevalmistused.

Tänu sõprusühingule «Poola-NSVL» ja ühingu «NSVL-Poola» Eesti osakonnale, kes organiseerisid NSVL 50. aastapäevale pühendatud kultuuripäevad Poola RV-s, sai teoks see tore sõit. Eesti NSV-d esindas kontsertbrigaad, kuhu kuulusid peale «Kuljuse» veel vokaalansambel «Onyx» Uno Naissoo juhatusel ja Emil Laansoo instrumentaalansambel.

Rongisõit läbi lumelõrtsi ja sombu... Jõudsime Varssavi, ilmus välja ka päike. Ka Varssavi oli piduriis ja mitte vähem pidulikult kui näiteks Tallinn. Nõukogude Kultuuripäevade üllatati vastuvõtuga — paljudi šašlõkki kehakinnituseks. Esimese põgusa tutvuse juurde kuulusid ka keerukad peast-arrutused — 1 rbl. on 15 zlot-ti jne. Kõik ei lastud meid endid vaevata, sest ees ootas veel 400 km bussisõitu lisaks rongisõidule.

Kui me lõpuks ometi päralt jõudsime, tundus õhtusöök väikeses hubases restoranis muinasjutuna. Mugavad ruumid, nägusad ettekandjad ja hea teenindamine.

Meie uueks koduks Sileesia sai kaevurite spordi- ja puhkebaas Katowice lähistel. Kes on käinud Kohtla-Järve kandis, sei pole eriti raske ka Katowice tööstusmaastikku ette kujutada. Pole vist enam mõtet lisada, et see on ka kõige tihedamini asustatud piirkond Poolamaal.

Kohe esimestest päevadest peale ümbritseti meid külalislahkuse ja tühelepanuga. Kas või selline detail: juba esimesel päeval pandi tähele, et meie rahvas väga kohvi armastab ja edaspidi saigi kombeks enne-lõunane kohvijoomine. Või siis seegi, et alati oli kontserdi ajaks riietusruumidesse toodud karastusjooke ja loomulikult ka kohvi. Kord aga sain juhustlikult ka niusuguse stseeni tunnistajaks, kuidas bussijuht nagu spetsialist meie maitsete alal järjekordses esinemispaigas õhtusöögi suhtes näpunäiteid jagas.

Tavaliselt toimusid päeva esimesel poolel ekskursioonid. Esimene loomulikult Katowice'sse. Eriti võlu on siiski kesklinn pimeduse saabumisel reklaamtulede säras. Linna tsentrum on täielikult moodsa arhitektuuri valduses. Hommikupoolsete ekskursioonide hulka kuulusid veel külaskäigud kohalikele suur-ehtitustele, pikemad väljasõidud Oswiecemi, mägedesse. Palju muudki.

Peaaegu kõik õhtupoolikud võtsid enda alla kontserdid kaevurite linnades. Kui esimene kontsert kõige paremini ei laabunud, siis alates teisest saavutasime publikuga juba hea

koostöö ja üksteisemõistmise. Kaks viimast kontserti Sileesia lausa «rikkusid» meid ära, sest nii tormilisi ja temperamentseid ovatsioone on Maarjamaa kontsertsaalides küll haruharva näha. Ausalt öeldes ei kadestaneid neid kuulsaid kollektiive ja esinejaid, kes peavad päevast päeva sellistes tingimustes esinema! Kõige tugevamaid «braavo» ja «bis» hüüdeid (aplauusist rääkimata) teenisid meie tantsud «Vanaisa polka» ja «Konnatants». Lisaks kõigele tuli lõpuks sootuks ebatavalises rollis esineda: autogramme jagada.

Õhtupoolikutesse mahtusid samuti arvukad kohtumised kohalike kaevurite ja sõprusühingu esindajatega ning parteitöötajatega.

Edasi iidne Krakov oma kuningalossi ja kirikutega ning Kielce vojevoodkond — just nagu teine maa. Ja teine rahvas. Lõputult individuaalpällisille ja õigkatuseid, harva sekka ka mõni linn. Nüüd tuli meil ette võtta kuni 100 km pikkusi väljasõite Kielcest kontserdi-paikadesse.

Viie päeva jooksul saime ülevaatliku pildi sellest Poola ühest vanimast ja omapärasemast vojevoodkonnast. Kõige huvitavamad olid Jaskinia «Raj» lubjakiivikopaad, mis kuni viimase ajani olid teadmata isegi kohalikele rahvale. Selle tõttu on seal säilinud ka arvukalt jälgi ürginimese tegevusest, kelle elamine oli lausa «mitmetoaline» — külaliste saal, varingute saal ja sammassaal.

Soliidse panuse muljete mõsaiiki andsid ka Svjatoi Krest oma kümne sajandi vanuse nunnakloostri ja mumiifitseeritud pühakutega, kuurordilinn Brusko mineraalveeallikate ja vesiravilatega ning Nowo Słupia metallurgiamuuseum.

Ka siin oli kontsert igal õhtul, ükskord isegi kaks. Publik oli veidi tagasihoidlikum, aga aplausiga sugugi mitte kitsim.

Ja lõpuks Varssavi. Tuli meie reisi parim kotsert. Programmi oli kogu sõidu kestel väga tihe ja sellepärast ka nägime võib-olla vähe, aga see eest oli palju huvitavaid kohtumisi.

TIIIT KIRSS

Fotol ülal:
Poola RV. Rybnik. Tadeusz Kosciński nimeline tänav.

Järjekordne täismaja V. Kingissepa nim. Tallinna Riiklikus Akadeemilises Draamateatris. Täiesti loomulik, sest käimas on «Inimese ja Inimese» etendus. V. Panso ja M.-L. Küla järjekordne pöördumine A. H. Tammsaare loomingu poole on õnnestunud. Sellest siis ka lavatüki suur menu.

Kavalehit võis lugeda, et esietendus toimus 22. jaanuaril 1972. a. Juba leidis saalis kuulatajaid, kes olid etendust vaatama tulnud teist korda, et «Tõe ja õiguse» alati värsked probleemid endale selgemaks saada.

Minul isiklikult on võimalus olnud näha «Tõe ja õiguse» kõikide osade dramatiseerimist: Tahes-tahtmata olen alati leidnud, et oled nagu ise astunud teatrilavale, kus sinu mõtet-tegelased võitlevad sinus eneses, aga publiku moodustab see seltskond, kellega sa iga päev suhtled ja kellega võib ette tulla nii meeldivat kui ka ebameeldivat. Selles olukorras oled nagu näitejuht, kes peab otsustama, kuidas oleks parem, kuidas panna kõik nii liikuma,

et tekkinud probleemid ei muutuks nii teravaks, et murraksid inimesi. Ja siis leiad, et see on raske — võrratult raskem, kui sa seda arvata oskaksid.

Seda hinnatavam on näitejuhtide ja näitlejate töö, kes on suutnud laval toimuva nii tõepäraseks teha, et tunned end kohe kaasatõmmatuna.

Lavastus on nagu inimese elu miniväljaanne, mis koosneb kolmest osast: ootus, rahutus, selgumine. Eks igaüks meistki ole oma elus sääraseid etappe mרגanud.

Keskseteks kujudeks on kahtlemata Andres ja Pearu, need Vargamäe vänged vanamehed, kes on nüüd küll kõrvale tõmbunud, kuid ikkagi valutavad südant oma koha ja «vähmiili» pärast.

Paljude meie silmapaistvate näitlejate unistuseks on olnud, et nad saaksid kunagi mängida kas Andres või Pearut. NSV Liidu rahvakunstnik Kaarel Karmil ja Eesti NSV rahvakunstnik Valdeko Ratassepal on see õnnestunud. Nende kehas-tatud kangelasi ei kujutagi teisi esitatult ette.

Harilik teatrikülastaja sageli ei julge ega oskagi kritiseerida. Näitlejatega «Inimeses ja Inimeses» võis rahule jääda. Vahet siiski Tiina, kes pidi olema Elliga ühevanune, kuid näis, et oli Indrekustki vanem. Ilmselt on draamateatris vähe noori naisnäitlejaid(?) — Elli osatäitja Katrin Karismagi esines külalisena.

Ma ei seadnud endale eesmärgiks selle kirjutise lugejaga kõiki neid muljeid jagada, mis jättis mulle «Inimese ja Inimese» nägemine, kõikidest muljetest siinkohal rääkida on võimatu. Soovitan ise seda vaadata. Hea tahtmise juures saab ikka pileti. Tundkem asja vastu huvi, sest Anton Hansengi oma avalikus kirjas kirjanikule A. H. Tammsaarele on öelnud: «Kui Sina aga selle ajajärgu oled valinud, kus hangeldab ja rühmeldab Vargamäel inime-ne — eestlane, siis aimult sel lihtsal põhjusel, et Sina ise oled inimene — eestlane, ja egoistina tunned Sa iseenda ja oma tõe vastu kõige suuremat huvi.»

ASTRA JÜRVEITSON
TP-51

PRAKTICAL TALLINNAS

Tema nimi on Vladimir Ilšinski. Ukrainlane. Lvovi Politehnilise Instituudi viienda kursuse üliõpilane. Praegu juba teist nädalat ajutiselt tallinlane — teeb praktikat M. I. Kalini nim. Elektrotehnika tehases.

* Mis Sind just Tallinna praktikale tõmbas, kas on ka varasemaid kokkupuuteid meie linnaga?

Olin pärast kolmandat kursust «Volta» praktikal. Töökoht ja -kaaslased olid meeldivad. Teie linnast sain siis ka esimese tugeva mulje, saime endale suvisest ajast hoolimata head siinsetest tudengitest giidid.

Nüüd oli võimalus minna praktikale ka Moskvasse ühte uurimisinstituuti, aga eelistasin Tallinnat, sest siin pakuti praktikat tehases, ja mulle meeldib praegu õppimise jooksul omandatud teooria kõrvale just praktilisi kogemusi saada.

Tallinnas oleme praktikal viiekesi. Peale minu veel Aleksander Goraiko, Aleksander Stepanišin (neil on sama eriala

mis minulgi — elektrijamid ja tööstusseadmete automatiseerimine); siis veel Vladimir Tolkunov ja Ostap Smerkaniš — nende erialaks on elektrimasinad ja parktikal on nad praegu «Volta».

* Peale päriseriala on Sul veel teine, see, mis Sind meie juurde «TP» toimetusse tõi?

Jah. Mittekõõseisulise töötajana tegin Lvovis kaastööd meie instituudi ajalehele «Раг-яньский студент» («Nõukogude Üliõpilane»). Ka raadiole olen teinud saateid, kirjutatud vabariiklikele ajalehtede-ajakirjajadele. Asja, just enne Tallinnasse sõitu, võeti mind Ukraina NSV Ajakirjanike Liidu liikmeks.

* Mida Sa arvad — kas tulevik toob kaasa võib-olla hoopis ajakirjanikukutse lisaks erialadiplomile?

Esialgu küll mitte. Tahan õpitud erialal töötada, ja just ainult tehases. Mind huvitavad asünkroonsed elektrimootorid, sel teemal hakkkan ka diplomit kaitsma. Usun, et saan Tallinnas praktikal olles vajalikku

materjali diplomitööks. Tööle tahan hakata oma Ukrainas, mõnes tehases.

Ääri-veeri pärides sain veel teada, et Volodja saab V. I. Lenini-nimelist stipendiumi, et on teinud komsomolitööd, eelkõige aga hästi õppinud. Leppisime kokku, et praktika-aja jooksul (aga seda on jäänud veel märtsi alguseni) jõuab ta «TP»-le kirjutada pikema loo Lvovist, kus räägib oma instituudist ja Ukrainamaast, kus on Karpaidid ja kus on nii palju kenasid laule. Ütlesin, et tean näiteks, et on olemas «Tšervona ruta». Tuli välja, et selle ja paljude teiste populaarsete laulude autor on samuti väga populaarne — Vladimir Ivasjuk, kes meditsiiniinstituudi üliõpilase-na need laulud tegi. Nüüd õpib ta lisaks veel ka konservatoomiumis.

Loodetavasti saame Volodja vahendusel veel mõndagi huvitavat teada Ukrainast ja Lvovist, mis on nii kena linn, et «... tuled ja vaadat ja suu jääb lahti.» Nii ta ütles.

A. LEET

KIRJANDUSVÕISTLUS
ON
VÄLJA KUULUTATUD

MÕTTED LIHKUMA!

4. nov. «TP»-s kuulutasid «TP» ja keelte kateeder välja kirjandusvõistluse. Senini pole aktiivsust ilmutatud.

MEELDETULETUSEKS:

- Osaleda võivad kõik TPI tudengid.
- Zanrite suhtes kitsendusi ei tehta (näitekirjanduse jätkame seekord siiski välja).
- Valmis lugu mitte jätta lausahtlisse, vaid tuua see «TP» toimetusse, 5. korpus, tuba 410. Juures olgu kin-nine ümbrik autori nime, aadressi, õpperühmaga. Töö kandku märgusõna.
- Ootavad auhinna. I auhind — turismituusik NSV Liidu piires. Täpsemalt «TP»-s nr. 33. 4. nov. 1972.

Praktiliste nõuannetena mõningad väärtused, mis on kir-jatöödes ette tulnud ja mille eest oleks soovitat näiteks hoida.

Lenski elas, kuid mitte lõpu-ni — ta tapeti duellil.

Ta jaotas inimesi mitte sise-muste, vaid välimuste järgi.

Bagurovi surm näitas, et igal inimesel on niit, mis võib kat-keeda.

Tatjana kogus ja kogus ja valas selle kõik Oneginile.

Koer hakkas ulguma eba-inimliku häälega.

Ajalooliseks isiksuseks nime-tatakse isikut, kes liigub edasi ja tagasi.

Vaene Lüsa korjas lilli ja toitis nendega oma ema.

Puškini, nagu Gribojedovgi, kartis naist, kuid palju laiemal kujul.

Gõgoli omapärasuseks oli ka-hepalgelisus, see väljendus sel-les, et ühe jalaga seisis ta mi-nevikus, teisega aga tervitas tulevikk.

ÜTLEMISI

* Väga hea, kui sõnad tulevad südamest, aga pole halb, kui nad enne seda läbivad pead.

* Kui silmapaistev, kuid eakas teadlane leiab millegi olevat võimaliku, siis on tal peaaegu alati õigus. Kui ta aga väidab, et miski on võimatu, siis on väga tõenäoline, et tal pole õigus.

* Teadmine, missugused peak-sid asjad olema, iseloomustab tarka inimest; teadmine, mis-sugused on asjad tegelikult, iseloomustab kogenud inimest; teadmine, kuidas asju paremaks muuta, iseloomustab geniaalset inimest.

Diderot

Tallinna Kunstihoones, Võidu väljak 8, on avatud NSV Liidu moodustamise 50. aastapäevale pühendatud

VABARIKLIK
RAAMATUNÄITUS.

Avatud 25. XII 1972. a. — 7. I 1973. a. kella 12.00—19.00.

Külastage!

Õnnitlusi uueks aastaks

Uusaastaõnnitlusi saatsid TPI-le paljud teised õppeasutused, kõrgemad koolid, uurimisinstiituteid, ettevõtteid nii meie vabariigi kui ka väljastpoolt meie vabariigi piire.

Õnnitluskiri saabus Tšehhoslovakkia, Košice Kõrgemast Tehnikakoolist. Kirjas on heade uusaastasoovide kõrval rõhutatud, et Nõukogude Liit on sotsialismi ja progressi majakas

ning et oma praegustes saavutustes toetub Tšehhoslovakkia NSV Liidu pidevale abile. Košice Kõrgema Tehnikakooli õppejõud süvendavad marksistlik-leninlike ainete õpetamist, arendavad teaduslikku uurimistööd. «Saavutatud edus on suurel määral osalevad ka meie instituutide vahelised sõpruse ja koostöö sidemed», on kirjas öeldud.

ARUANNE JA VALIMISED

KOMSOMOLIKOOSOLEKULT. Teenistujate komsomoliorganisatsiooni aruandlus-valimiskoosolek toimus 20. detsembril. Osales 20 organisatsiooni liiget.

Aruande esitas büroo sekretär M. Jõevee. Aruandeperioodi jooksul toimus 5 komsomolikoosolekut, 8 korda kogunes büroo ning toimus 10 üritust.

Üritustest ja koosolekutest: toimus koosolek NSVL 50. aastapäeva tähistamiseks, kus

esines TPI ühingu «Teadus» esimees E. Ojasild; toimus vestlusi rahvusvahelisest olukorrast, oli puhkeõhtu, ekskursioon «Kalevisse». Võetakse osa poliitringi tööst. Täidetakse VTK norme.

20. det. koosolekul valiti uude bürosse M. Jõevee, M. Oja, V. Kiik, F. Järvet, M. Viilup, H. Ok. Uueks sekretäriks sai TU sektori insener V. Kiik, tema asetäitjaks M. Viilup.

O. KAAR

TUUSIKUD

TPI a/ü.-komiteel on välja anda järgmised I kvartali sanatoorsed ja puhkekodude tuusikud: Sanatoorsed

1. Pärnu Estonia	25.01 — 17.02	närvisüsteemi haiguste raviks	31.50
2. Krimmi «Mishor»	16.01 — 8.02	„ „	42.—
3. «Boržomi»	29.03 — 21.04	„ „	31.50
4. Pärnu «Rahu»	23.01 — 15.02	liikumisorg. ja närvisüsteemi haiguste raviks	36.—
5. Pärnu «Sõprus»	14.03 — 6.04	vereringehaiguste raviks	31.50
6. Haapsalu «Laine»	28.02 — 23.03	seedeorg. haiguste raviks	31.50
7. Pärnu kurs.	29.01 — 21.02	liigete, närvisüst., günek., südameveresoonekonna haiguste raviks	30.30
8. Pärnu kurs.	29.01 — 21.02	„ „	30.30

Puhkekodud

1. «Pitsunda»	23.01 — 15.02	51.—
2. „	23.01 — 15.02	51.—
3. «Lampedžai»	19.01 — 2.02	7.20
4. „	19.01 — 2.02	7.20
5. «Laulasmaa»	30.01 — 10.02	7.20
6. „	30.01 — 10.02	7.20
7. „	30.01 — 10.02	7.20
8. «Pühajärve»	28.01 — 8.02	7.20
9. „	28.01 — 8.02	7.20
10. „	28.01 — 8.02	7.20
11. „	28.01 — 8.02	7.20
12. „	28.01 — 8.02	7.20
13. „	28.01 — 8.02	7.20
14. „	28.01 — 8.02	7.20
15. „	28.01 — 8.02	7.20
16. „	28.01 — 8.02	7.20
17. „	28.01 — 8.02	7.20
18. „	28.01 — 8.02	7.20
19. „	28.01 — 8.02	7.20
20. „	28.01 — 8.02	7.20
21. „	28.01 — 8.02	7.20
22. „	28.01 — 8.02	7.20
23. „	28.01 — 8.02	7.20
24. „	28.01 — 8.02	7.20
25. „	28.01 — 8.02	7.20
26. „	19.03 — 30.03	7.20
27. «Võsu»	29.01 — 9.02	7.20
28. „	29.01 — 9.02	7.20

Avaldused tuusikute saamiseks palume esitada teaduskondade a/ü.büroodele 4. jaanuariks 1973. a.

sport

LAUATENNIS

Eesti võistkondlike lauatenisemeistrivõistluste A-liigas mängisid vabariigi 8 tugevamat naiskonda ja meeskonda.

Naiskondadest saavutas ettearvatult võidu Tartu «Tööjõureservide» I naiskond. Olgu märgitud, et naiskonna tugisambaks on TRÜ üliõpilane Ülle Hüva. Teiseks jäänud naiskonnas mängisid meie üliõpi-

õpilased Juta Methusalem ja Milvi Kuivkaev ning meie spordiklubisse kuuluv Kersti Tamm.

Meeskondade karikas jäi endiselt Tallinna «Kalevi» valdusse. Võistkond mängis koosseisus J. Härms, E. Voo ja meie õhtuse osakonna üliõpilane J. Pählapuu.

Ka teiseks tulnud Tallinna «Tööjõureservide» I võistkonna koosseisus esinesid meie üliõpilased J. Kant ja T. Laanemäe.

Kolmanda kohta saanud TPI meeskonnas mängisid Jüri Miller, Rein Ounas, Aleksei Martin ja Peeter Pukk.

Loodame, et eelolev eksamissessioon möödub sama edukalt kui möödunud võistlusterohke aasta. Selleks kõigile töötahet!

V. VIKMÄE

ÕPPEFILMID RIIAS

Detsembrikuus peeti lõuna-naabrite pealinnas õppefilmifestivali, mille korraldasid Läti NSV Kõrgema ja Keskerihariduse Ministeerium ning P. Stučka nimeline Läti Riiklik Ülikool. Siin esitati mitmes eelvoorus välja valitud aastail 1969—1972 õppetöö tarbeks projektsioonmaterjalidest tehtud paremaid kinofilme, diafilme ja diapositiivkomplekte. Üritus, mis tõi kokku esindajaid mitmelt poolt meie kodumaalt, oli pühendatud NSV Liidu moodustamise 50. aastapäevale.

Õppefilmide tootjate edetabelis on Lätimaal kõige kõrgema rea peal Riia Meditsiiniinstituut. Arstide koolitamiseks on 4 aasta jooksul vändatud 40 filmi. Riia

Tsiviilõhulaevastikuinseneride Instituudil on õppefilme tehtud 12, ülejäänutel alla 10 või mõni üksik. Enam-vähem üldine seaduspärasus on: mida rohkem õppefilme, seda enam ka diafilme ja diapositiive.

Festivalil tõsteti esile Läti Põllumajanduse Akadeemiat, kellelt oli kavas 16-mm värvifilm «Patoloogilis-anatoomilise lahkamise meetodika». Selle üle,

kas veise lahkamise protsessi meetodika seisukohast oli suudetud õnnestunult edasi anda, ei julge allakirjutanu otsustada. Kuid tehniliselt oli film korralik, kaamerakäsitlus paindlik, plaanid vaheldusrikkad ja ilmekad. Veterinaariafilm mõjus võhikuile nii, et mõni ütles olevat tundnud saalis isegi verelõhna.

Täiesti vastupidist suhtumist pakkus Läti Riikliku Kehakultuuriinstituudi must-valge õppefilm «Ujumine» sportliku ujumise algõpetusest. Terve film koosnes üksnes üld-keskplaanvõtetest, puudusid sellealases filmis hädatarvilikuna tunduvad aegluupvõtted. Sel viisil tehtud õppefilm jätab küll kõik saladused saladusteks!

Võimalust, kuidas õppetarbetele tehtud filmist kujuneb vaatefilm, mis on kinosaalis silmale kena vaadata, kuid oma pealiskaudsuse tõttu ülikooliauditooriumis vaevalt kuigi efektiivne, demonstreeris Läti Riikliku Ülikooli Botaanikaaias filmitud lint: ilusad lilled, taustaks kaunis muusika.

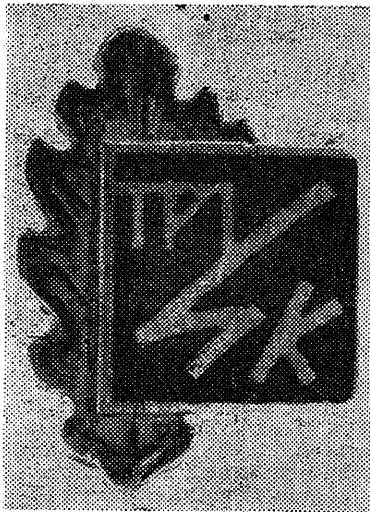
Nende filmide juures, mida

õnnestus Riias näha, oli üsna üldine hallus ja tehniline küündimatus: üldplaanide ülekuulutus ja detailide nappus, kaamera vähene liikuvus, aegluubis võtete puudumine. Ka ei ole mõtet võtta õppefilmile staatilist materjali, mille jaoks kõlbab sadu kordi odavam diafilm.

Ainus film, mis Riia festivalile tuli väljaspoolt Lätti, oli TPI-s tehtud «Viru hotelli ehitusest» (autorid T. Päeva ja I. Auriste). Meie film pälvis žüriilt diplomi. Lähemat hinnangut kuulda ei õnnestunud, sest žürii oli rohkem hõivatud auhindade jagamise kui filmidele hinnangu andmisega. Igatahes selge on üks: kui peaks olema kunagi võimalik niisugust festivali korraldada TPI-s, siis tuleb tõsiselt mõelda demonstreeritu põhjalikule analüüsile, sest paistab nii, et õppefilmide tegijail tuleb enne veel endil kõvasti õppida, kui nad suudavad hakata tudengeid filmilindi abil targemaks tegema.

T. MAKSIM, tehniliste õppevahendite teenistust

Spordiklubi teenetemärk ootab omanikke!

On palju inimesi, kes ei säästa aega ja energiat spordiliikumise arendamisel instituudis. Sellised inimesed väärivad tõsist lugupidamist, kuna sport on ju meie konkreetse eesmärgi — spetsialistidekaadri kasvatamise lahutamatu ja sugugi mitte väikese tähtsusega osa.

Et väljendada kogu instituudi spordiüldsuse lugupidamist ja tänu neile, kelle tegevus spordi alal on olnud kõige viljakam, asutati TPI spordiklubi teenetemärk.

Märgi kujundus — klubi veidi vähendatud punase põhjaga liikmemärk hõbehalli tammelehe taustal — tahab rõhutada, et selle kandja on klubi liige, aga seejuures erilist lugupidamist vääriv liige.

Teenetemärgiga autastamine toimub SK juhatuses põhjalikult läbiarutatud ja üksmeelselt kinnitatud statuudi alusel. Statuudi kohaselt võib märgiga autastada:

- a) ühiskondlikke aktiviste (üliõpilased, teenistujad, õppejõud, v. a. spordipedagoogid), kes on vähemalt neli aastat tegutsenud väga aktiivselt spordiliikumise organisatorina instituudis (klubi juhatuses, kehakultuuri kollektiivi nõukogus, spordisektsioonis, õpperühmas);
- b) spordipedagooge (treene-

reid), kes on vähemalt 10 aastat teinud aktiivset ühiskondlikku tööd spordi ja kehakultuuri arendamiseks instituudis või kasvatanud instituudi üliõpilaste hulgast NSV Liidu või maailma ulatuses eduka tipp-sportlase;

c) tegevspordilasi, kes on kogu õppeaja vältel kuulunud TPI koondvõistkonda ja selle koosseisus edukalt kaitsnud instituudi spordiautarkõigil tähtsamatel võistlustel (saavutanud auhinnalisi kohti vähemalt vabariigi ulatuses võistlustel);

d) tegevspordilasi, kellel on eriti silmapaistvaid saavutusi — auhinnalisi kohad NSVL, EM või MM võistlustel; kaalukad ENSV, NSVL, Euroopa või maailmarekordi ületamised jms;

e) isikuid väljastpoolt klubi liikmeskonda, kelle tegevus on olnud suure väärtusega instituudi spordiliikumise arengule.

Kandidaate teenetemärgiga autastamiseks võivad esitada kehakultuurikollektiivide nõukogud, spordisektsioonide bürood, kehalise kasvatuskateeder ja spordiklubi juhatus.

Kandidaadi kohta tuleb esitada:

- a) heas publitsistlikus vormis kirjutatud põhjalik ja üksikasjalik ülevaade tema spordialasest tegevusest või saavutustest; (3 eksemplari masinikirjas).
- b) foto (kahes eksemplaris).
- c) allorganisatsiooni koosoleku protokoll kandidatuuri ja teda tutvustava materjali läbiarutamise ja kinnitamise kohta (1 eksemplar).

* Otsuse teenetemärgiga autastamiseks teeb SK juhatus koosolekul, millest võtab osa vähemalt 2/3 juhatuseliikmetest. Otsus jõustub, kui selle poolt hääletab üle 3/4 kohalolijast.

* Teenetemärgi annab kätte TPI rektor või SK juhatusesi-

mees ja see toimub alati pidulikult (instituudi lõpuaktusel, spordipäeval, juubeli tähistamisel jne.).

* Kõik teenetemärgid on nummerdatud ja koos märgiga antakse autastatavatele nimeline tunnistus.

* Märgiga autastatud isikud kantakse TPI spordiklubis spetsiaalselt selleks asutatud auaraamatusse.

* Et teenetemärk aitaks populariseerida sporti instituudis, nõuab statuut, et autastatava tegevuse või saavutuste ülevaade alati avaldatakse kas «TP» veergudel või klubi tahvlitel. Kuna hindame ju oma kõige teenekamaid ja viljakamaid liikmeid, siis moodustavad nende tegevuse saavutuste ülevaadet, mida säilitatakse albumis, ka kogu klubi tegevuse pideva kroonika.

* Statuudi kohaselt kantakse märki rinnas paremal pool. Kaotatud märki ei uuendata.

* Teenetemärk täidab temale seatud eesmärgi ainult siis, kui ta tõesti rinda kinnitatakse kõigile, kes teda väärivad. Selleks ootab SK juhatus kõigi instituudi spordisõprade abi läbikaalutud ja põhjendatud ettepanekute näol.

I. MÄRTSON

Mõne reaga

Jena üliõpilasperel oli suur pidupäev. Üksed avas Friedrich Schilleri ülikooli uus kümne-sektsiooniline kõrghoone. Võtmed andis õppeasutuse rektorile prof. dr. Franz Bolckile üle Saksa DV kõrgema ja kutsehariduse ministri prof. Hans-Joachim Böhme.

Vastutav toimetaja V. PAROL

«Таллинский политехник». Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn. Pikk t. 40/42.

Hind 2 kop.

MB-01303.

Tellimise nr. 8

